

YOHANUN KĀSIRU TE TA YESU KIRISI SƆƆSI

Yohanu u win kāsī teni yoruawa sanam me ba Yesugibu nōni sōmō ben naane dokebun sō. Yera u bu yorua u ka bu dam kē ben nōni swāaru sō. Tire ten gari dabinu nu sāawa yīrenu ni nu tubum sē.

Tire teni, ta sāawa Bibelin tire dāakiru. Ta sun sōsimō nge me handunia ya koo ka wiru goora ka nge me Yesu u ko n sāa sanam me u koo wurama.

Ta maa sun sōmō nge me Yesu u sāa. U sāawa wi u raa wāa, meya u wāa gisō, u ko n maa wāawa sere ka baadommaō. U sāawa gāanu kpuron tore ka nin wii gowo. U maa sāa sinambun sunō ka yinnibun Yinni. U maa sāa win yigberun wirugii. U sāawa nge gbee sunō ge ga yara Yudan bweserun di. U sāawa yāku kowo tōnwero, ma u maa sāa nge yāa kinē kpendu te ba ka yākuru kua.

Tire ten gari mero ya sāawa, Gusunō u koo Setam tabu di mam mam saa Yesu Kirisin min di. Meyā u koo be ba nūn naane sāa doo nōru wē ù n wōn kpaaru ka tem kpam swī.

Tire ten kpunaa

1. Tōbiribu, wiru 1:1-8.
2. Tire ni ba Yesun yigbenu nōba yiru yorua, wiru 1:9n di sere wiru 3:22.
3. Ye ya koo koorā sia, wiru 4:1n di sere wiru 22:5.
4. Yesun wuramaru, wiru 22:6-21.

Tire tenin asansi

¹ Tire teni sō ba gāa ni yorua ni Yesu Kirisi u terasia. Gusunōwa u nūn gāa ni wē u ka win sām

kowobu s̄ōsi ye ya koo koorā ñ n sosi. Ne Yohanu, ne wi na s̄ā Kirisin yoo, u man ye s̄ōsi, saa win ḡradon min di wi u man ḡria.

² Na ye kpuron seeda di ye na ka n̄ni wa. Na Gusun̄n gari n̄sia ka seeda ye Yesu Kirisi u di.

³ Doo n̄rugiiwa wi u Gusun̄n gari yinin gari garim̄, doo n̄rugiba maa be ba yi swaa daki, ma ba n̄ni ye ba yorua s̄ō. Domi yen saa ya turuku kooma.

Yesun yigb̄enu n̄ba yirun

t̄biribu

⁴⁻⁵ Ne Yohanu, na b̄e Yesun yigb̄enu n̄ba yiru t̄bura Asin tem s̄ō.

Gusun̄ Yinni wi u w̄ā, wi u raa w̄ā, wi u maa sisi, ka hundeba n̄ba yiru be ba w̄ā Gusun̄n sina kitarun wuswaa, ka maa Yesu Kirisi wi u s̄ā seeda dio naan̄gii wi ba ḡbia ba seeya ḡrin di, wi u maa s̄ā sina boko, bu b̄e durom kua kpa bu b̄e alafia w̄.

Yesu u sun k̄i. Ka win yema u sun yakia b̄en toranun di.

⁶ Ma u sun m̄enna u kua b̄en sun̄, u sun kua win Baaba Gusun̄n ȳaku kowobu. Wiya u sinandu ka yiiko m̄ sere ka baadomma. Ami.

⁷ Wee, u sisi guru winu s̄ō. Baawure u koo n̄n wa, baa be ba n̄n s̄kan tii. Handunian bwesenu kpuro nu koo ḡō wuri ko win s̄. M̄ya n ko n s̄ā. Ami.

⁸ Gusun̄ Yinni Dam kpurogii, wi u w̄ā, wi u raa w̄ā, wi u maa sisi, u n̄e, wiya ḡānu kpuro torua, u koo maa ni wiru go.

Yohanu u Kirisi wa kāsiru s̄ō

9 Nena Yohanu beegii, ne wi na maa bonu mō ka beε nōni swāaru sōo ka Gusunōn bandu sōo ka temanabu sōo yēn sō sa gbinne ka Yesu. Ba ka man na tem bure teni sōo te ba mō Patumōsi Gusunōn garin sō ka Yesun seedan sō.

10 Yinnin tōru sōo Hunde Dεero dera na kāsā, ma na nōo damguu nua nen biruō nge kākāagi

11 ga neε, n yoruo tireru sōo ye na waamō, kpa n tire te mōrisia Yesun yigbenu nōoba yirun mi, Efesuō, ka Simiiniō, ka Pεεgamuō, ka Tiatiraō, ka Saaduō, ka Filadεefiō, ka Lodiseō.

12 Ye na sīra n ka wa wi u ka man gari mō, yera na dabu wuraginu nōoba yiru wa.

13 Ma na goo wa nge tōnun bii u yō dabu nin suunu sōo. U yaberu sebua ta wāa sere win naa kōōnō ma u kpaki wuragia sēke win gāasō.

14 Win wiru ka win seri buririwa nge wēsū n kun mε nge gunsu ma win nōni sāa nge dōō yara.

15 Win naasu ballimōwa nge sii gan te ba yania ba tea, ma win nōo ga sāa nge surun bakaru.

16 Ma u kperi nōoba yiru neni win nōm geuō, ma takobi nōo durora ye ba dēera biru ka wuswaa ya yarimō win nōon di, ma win wuswaa ballimō nge sōo wii wōllun sōo.

17 Ye na nūn wa, na wōruma win naasō nge goru. Ma u man win nōm geu sōndi u neε, n ku berum ko, wiya u sāa gbiikoo ka dāako.

18 Wiya u sāa waso, u raa gu adama tē u ko n wāawa ka baadommaō. U yiiko mō gōon wōllō ka gōribun wāa yero.

19 N n mēn na, n yoruo ye na wa, ka ye ya kooramō tē, ka ye ya koo koorā amēn biru.

20 Kperi nōoba yiru ye na wa nen nōm geuō ka

dabu wuraginu nɔɔba yiru ye kpuron tubusianun asansi wee. Kperi nɔɔba yiru ye, ya s̄awa Yesun yigbɛnu nɔɔba yiru yen gɔradoba. Dabu wuraginu nɔɔba yiru ye maa, ya s̄awa yigbɛ nin tii.

2

Gari yi ba Efesugibu s̄ɔwa

¹ Kirisi u Yohanu s̄ɔwa u nɛɛ, a Efesun Yesun yigbɛrun gɔrado yoruo a nɛɛ, nɛ wi na kperi nɔɔba yiru ye nɛni nɛn nɔm geuɔ, ma na s̄imɔ dabu wuraginu nɔɔba yiru yen suunu s̄ɔ na nɛɛ,

² na win kookoosu yɛ ka win sɔma ka win temana bi u mɔ. Na yɛ ma u ñ kpɛ u ka tɔn k̄sobu temana, ma u ben laakari mɛɛra be ba tii sokumɔ gɔrobu, adama ba ñ s̄a mɛ, u deema wee kowoba ba s̄a.

³ U suuru mɔ, u ka nɔni swāaru temana nɛn ȳisirun s̄ɔ, u ñ maa wasire.

⁴ Adama ye na n̄n waasi wee, u ñ maa man k̄i nge yellu.

⁵ Ñ n mɛn na, u yaayo m̄n di u wɔruma kpa u ḡru gɔsia u ko nge mɛ u ra raa ko. Û kun kue mɛ, kon na n win dabu sua gen ayerun di.

⁶ Ka mɛ, u ḡaa teenu mɔ ni nu w̄a. U Nikolaitigibun kookoosu tusa nge mɛ nɛn tii na su tusa.

⁷ Baawure wi u swaa mɔ u nɔɔwɔ ye Hunde Dɛero u Yesun yigbɛnu s̄ɔmɔ.

Wi u tabu di, kon de u d̄aa w̄aruḡii te ta w̄aa Gusunɔn w̄a yerɔn binu di.

Gari yi ba Simiinigibu s̄ɔwa

⁸ Kirisi u maa nεε, a Simiinin Yesun yigberun gɔrado yoruo a nεε, nε wi na s̄aa gbiikoo ka d̄aako, nε wi na raa gu ma na seewa na wasi, na nεε,

⁹ na win n̄oni swāaru yē, na maa win s̄aaru yē. Ka mε, u s̄aa atasiri. Na yē k̄ōsa ye ba n̄un gerusim̄o be ba tii sokum̄o Yuuba adama ba ñ s̄aa mε, Setam t̄amba ba s̄aa.

¹⁰ U ku berum ko n̄oni swāa te ta n̄un sisien s̄o. Wee, Setam u koo de bu ben gabu piris̄am doke u ka ben laakari m̄εeri. Ba koo wahala wa sere s̄ō w̄akuru. U de u n s̄aa b̄ar̄akini sere ka ḡōw̄o, kpa n n̄un w̄aaru w̄ē nge sina fur̄o.

¹¹ Baawure wi u swaa m̄o u n̄ōw̄o ye Hunde D̄εero u Yesun yigbenu s̄ōm̄o.

Wi u tabu di, ḡō yiruse kun n̄un wasi.

Gari

yi ba P̄εgamugibu s̄ōwa

¹² Kirisi u maa nεε, a P̄εgamun Yesun yigberun gɔrado yoruo a nεε, nε wi na takobi n̄ō durora ye ba d̄ēera biru ka wuswaa n̄eni na nεε,

¹³ na win w̄aa yeru yē mi Setam sina kpaara w̄aa. U n̄en ȳisiru wure, u ñ win naane ye u man s̄aa f̄ēre, baa sanam mε ba n̄en seeda dio naan̄egii Antipasi go ben mi, mi Setam w̄aa yera w̄aa.

¹⁴ Adama ka mε, ḡaanu fiiko ni na n̄un waasi wee, gaba n̄un w̄aasi be ba Balamun s̄ōsiru sw̄i. Balamu wi, u ra n Balaki s̄ōsim̄o nge mε u koo ko u ka Isireliba torasia, kpa bu b̄ūu s̄aa d̄ianu di, kpa bu k̄ō menna tantanaru s̄ō.

¹⁵ Nge meya gaba n̄un w̄aasi be ba Nikolaitigibun s̄ōsiru sw̄i.

16 Ñ n mēn na, u gōru gōsio. Û kun kue mē, kon nùn naa swĩima tē, kpa n ka bu tabu ko ka takobi ye ya yarimō nēn nōn di.

17 Baawure wi u swaa mō u nōwō ye Hunde Dεero u Yesun yigbenu sōmō.

Wi u tabu di, wiya kon manna ye ya berua wē u di. Kon nùn kpee kpikuru wē tē sō ba yĩsi kpaaru yorua te goo kun yē ma n kun mō wi ba tu wē.

Gari yi ba Tiatiragibu sōwa

18 Kirisi u maa nεε, a Tiatiran Yesun yigberun gōrado yoruo a nεε, nε Gusunōn Bii wìn nōni sāa nge dōo yara ma nēn naasu ballimō nge sii gan te ba yania ba tea, na nεε,

19 na win kookoosu yē. Na win kīru yē, ka win bōrōkiniru, ka win tōn geeru ka maa win tēmanabu. Na yē ma win sōm dāakuru ta gbiikuru kere.

20 Adama ye na nùn waasi wee. Kurō wi ba mō Yesabeli wi u tii sokumō Gusunōn sōmō, u dera u nēn sōm kowobu swaa nim wia ka win sōsiru bu ka kōo mēna tantanaru sōo kpa bu būu sāa dīanu di.

21 Na nùn ayeru wē u ka gōru gōsia adama u ñ kī u win kom bereteke deri.

22 Yen sōna kon nùn kpī ka bararu kpa n be ba ka nùn sakararu kua kpēε nōni swāa bakararu sōo bà kun gōru gōsie ba kom kōsum deri mε u bu sōsi.

23 Yen biru kon win bibu go. Saa yera Yesun yigbenu kpuro nu koo gia ma nēna na tōmbun bwisikunu ka ben gōrusu yē. Kon ben baawure kōsie nge mε win kookoosu nε.

24 Adama be ba tie Tiatira sōo, be ba ñ sōsi kōsu ni swīi, ba ñ gie ye gaba sokumō Setam asiri baka, na bu sōmō, na ñ kon maa bu sōmunu ganu sōbi.

²⁵ Adama ye ba mɔ bu ye nenuɔ sim sim sere n ka tunuma.

²⁶⁻²⁷ Wi u tabu di ma u mɔ ye na kī sere ka nɔɔ, wiya kon yiiko ye wɛ ye na mwa nen Baaban min di. Kon nùn yiiko ye wɛ bwesenu kpuron wɔllɔ u n bu kpare ka sii bokuru kpa u bu so u kɔsuku nge wekenu.

²⁸ Na kon maa nùn yam sāreren kpera wɛ.

²⁹ Baawure wi u swaa mɔ u nɔɔwɔ ye Hunde Dεero u Yesun yigbenu sɔɔmɔ.

3

Gari yi ba Saadugibu sɔɔwa

¹ Kirisi u maa nεε, a Saadun Yesun yigberun gɔrado yoruo a nεε, nε wi na Gusunɔn Hundeba nɔɔba yiru ye mɔ ka maa kperi nɔɔba yiru ye, na nεε, na win kookoosu yɛ. Na yɛ ma ba gerumɔ u s̄aa waso baa mε u s̄aa gari.

² Ñ n mɛn na, u yando kpa u ye ya nùn tie t̄asisia yu sere gbi mam mam. Domi na wa ma win kookoosu kun dende s̄aa s̄aa Gusunɔ nen Yinnin mi.

³ Yen s̄ɔ, u yaayo ye ba nùn s̄ɔsi ka nge mε u ye nua. U ye mɛm nɔɔwɔ kpa u win ḡru ḡsia. Û kun yande, kon na n nùn deema w̄kuru nge gbɛnɔ. U ñ ko n maa yɛ saa ye kon na.

⁴ Ka mε, gaba w̄aa Saaduɔ be ba kun tii disinu t̄eni, beya ba koo ka man s̄i kpa ba n ȳaa kpikinu doke, domi beya n ka weenε.

⁵ Wi u tabu di, wiya u koo ȳaa kpikinu doke mεsum. Na ñ kon maa win ȳsiru go w̄aarun tireru s̄ɔ. Batuma s̄ɔ kon wura nen Baaban wuswaaɔ ka win gɔradoban mi ma u s̄aa negii.

⁶ Baawure wi u swaa mɔ u nɔɔwɔ ye Hunde Dεero u Yesun yigbenu sɔɔmɔ.

Gari yi ba Filadεefigibu sɔɔwa

⁷ Kirisi u maa nεε, a Filadεefin Yesun yigberun gɔrado yoruo a nεε, nε wi na sãa Dεero ka Gemgii, nε wi na sina boko Dafidin yenun kɔkɔɔ neni, nε wi nà n kenìa, goo ku ra kenε, nε wi nà n maa kenua, goo ku ra kenie, nena na nεε,

⁸ na win kookoosu yε. Na yε ma win dam kun kpã. Ka mε, u nen gari mem nɔɔwa, u ñ nen yĩsiru siki. Yen sɔna na nùn gambo kenìa ye goo kùn kpē u kenε.

⁹ Wee kon nùn Setam tɔn be nɔmu sɔndia be ba tii sokumɔ Yuuba adama ba ñ sãa mε, domi weesa ba mɔ. Kon de bu na win wuswaaɔ bu kpuna bu nùn bεεε wε. Be kpuro ba koo gia ma na nùn kī.

¹⁰ Yèn sɔ u temana u man mem nɔɔwa, yen sɔna kon nùn bere wahalan saa sɔɔ ye ya sisi handunia kpuro sɔɔ yu ka tɔmbun laakari mεeri be ba wã handunia sɔɔ.

¹¹ Na sisi na ñ tεemɔ. Ye u mɔ, u ye nenuɔ kem kem kpa goo u ku raa nùn win nasaran are mwaari.

¹² Wi u tabu di wiya kon ko gbere Gusunɔ nen Yinnin sãa yerɔ, u ñ maa yariɔ. Kon nen Yinnin yĩsiru yore win wɔllɔ ka maa win wuun yĩsiru ge ga sãa Yerusalemu kpaa, ge ga koo sarama win wɔllun di. Kon maa nen yĩsi kpaaru yore win wɔllɔ.

¹³ Baawure wi u swaa mɔ u nɔɔwɔ ye Hunde Dεero u Yesun yigbenu sɔɔmɔ.

Gari yi ba Lodisegibu sɔɔwa

¹⁴ Kirisi u maa nεε, a Lodisen Yesun yigberun gɔrado yoruo a nεε, nε gemgii, nε wi na sãa seeda

² Mii mii Hunde Dεero dera na kāsā. Wee, na sina kitaru wa Gusunə wəllə, goo u sō te səə.

³ Wi u sō mi, win wuswaa ballimə nge ni nu nənɪ bwese bweseka mə ka ni nu nənɪ swāaru mə. Guru waa ya sina kita te sikerene ya ballimə nge kpee te ta nənɪ wuru beku mə.

⁴ Ma sina kitanu yenda nne nu sina kita te kooro bure. Ma guro gurobu yenda nne ba sō kita nin wəllə ba yāa kpikinu doke ka furə wuragisu.

⁵ Yera saa sina kita ten min di guru maakinu yarimə ka wurenu ka guru gbāsukunu. Fitolakunu nəəba yiru ni nu sōre nu wāa sina kita ten wuswaaə. Niya nu sāa Gusunən hundeba nəəba yiru.

⁶ Sina kita ten wuswaaə yeru gagun bwesera wāa mi, ge ga ka diki weene.

Sina kita ten suunu səə ka ten gən gənka, hunde koniba nne ba wāa mi, ba nənɪ dabinu mə biru ka wuswaa.

⁷ Hunde koni gbiikaa ya sāa nge gbee sunə, ma yiruse sāa nge naa buu. Itasen wuswaa sāa nge tənugia, ma nne se ya ka gunə bakeru weene te ta yōwə.

⁸ Hunde koni nne yen baayere ya kasa nəəba tia tia mə, ma yi nənɪ mə yam kpuro təwə ka səwə. Ba ra n womu mə kpeetim sari sō səə ka wəkuru ba n mə,

Dεero! Dεero! Dεero!

Meya Yinni Gusunə Dam kpurogii u sāa,

wi u raa wāa, wi u wāa, wi u maa sisi.

⁹ Sanam me hunde koni be, ba yiiko ka beere ka takarun womusu nən kuamme wi u wāa ka baadommaə, ma u sō sina kita ten wəllə,

10 sanam meya guro gurobu yenda nne ye, ba nùn kpunamme ba nùn sãamə. Ba maa ben furəsu pwetirimə ba kasi m̀ sina kita ten wuswaaə ba m̀, 11 Gusunə beɛɛn Yinni, wuna a dam ka yiiko m̀, wuna sa ko beɛɛɛ wɛ. Domi wuna a gãanu kpuro taka kua. Wunen kīrun saabuwa nu ka wãa nu wasi. Ten saabuwa nu maa ka taka koorə.

5

Tire kureru

ka Yãa kinɛ kpendu

1 Wee na wa wi u s̄ sina kita ten wəllə u tire kureru garu neni win nəm geuə. Ba tire te yoruawa biru ka wuswaa, ma ba tu yĩrenu nəəba yiru koosi.

2 Ma na wəllun gɔrado damgii goo wa u gbãra ka dam u nɛɛ, wara yiiko m̀ u ka yĩre ni kusia kpa u tire kure te wukia.

3 Adama goo sari wi u wãa wəllə ñ kun mɛ temə ñ kun mɛ tem s̄əwə wi u kpĩa u tire kure te wukia u mɛɛra ten s̄əwə.

4 Na swĩ gem gem yèn s̄ goo sari wi u yiiko m̀ u ka tire kure te wukia u ten s̄ə mɛɛri.

5 Yera guro guro ben turo man s̄əwə u nɛɛ, n ku swĩ. Wee, gbee sunə ge ga yara Yudan bweserun di, ge ga s̄a nge kp̄ii kpaaru Dafidin yenuə, ga tabu di, ga koo kp̄i gu yĩrenu nəəba yiru ye kusia kpa gu tire te wukia.

6 Na mɛɛra ma na Yãa kinɛ kpendu wa ta ȳ sina kitarun suunu s̄ə, ma hundɛ koni nne ka guro guro be, ba tu sikerɛnɛ. Yãa kinɛ kpɛm te, ta s̄are ba ka tu yākuru koore, ta kəba nəəba yiru m̀ ka maa n̄ni nəəba yiru yi yi s̄a Gusunən hundeba nəəba yiru, be u gɔra handunia kpuro s̄ə.

⁷ Yāa kinε kpεm te, ta da win mi wi u sō sina kitarō, ma ta tire kure te mwa win nōm geun di.

⁸ Ye ta kua mε, yera hunde koni nne ye ka guro gurobu yenda nne ye, ba kpuna Yāa kinε kpεm ten wuswaaə. Ben baawure u mōrōku mō ka wuran bweebu mi sōə turare wāa ye ya sāa naane dokeobun kananu.

⁹ Ma ba wom kpōə kua ba mō, wuna a yiiko mō a ka tire kure te mwa kpa a yīre ni kusia.

Domi ba raa ka nun yākuru kua.

Ma a Gusunōn tōmbu yakia ka wunen yem saa bweseru baatere ka barum baamere ka tōmbu kpuro ka tem baameren min di.

¹⁰ A bu menna a kua ben sunō, a bu kua Gusunō besen Yinnin yāku kowobu. Ba koo bandu di handunia kpuro sōə.

¹¹ Na kpam mēera ma na wōllun gōrado dabirun nōə nua, ben geera tura nōrōn nōrōn suba nōrōbu. Ba sina kita te ka maa hunde koni nne ye ka guro guro be sikerene.

¹² Ba nōəgiru sua ba mō, Yāa kinε kpεm te ba raa ka yākuru kua, ta tura bu ka tu yiiko wē, ka dukia, ka yēru, ka dam, ka bēere, ka girima, ka siarabu.

¹³ Ma na nua taka koora kpuro, ye ya wāa wōllō ka temō, ka tem sōəwō, ka nim wōku sōə, ye ya wāa handunia sōə kpuro gesi ya nōəgiru sue ya mō, wi u sō sina kitarō ka Yāa kinε kpεm te, beya ba siarabu ka bēere ka yiiko ka sinandu mō sere ka baadommaə.

14 Ma hunde koni nne ye, ya wura ya nne, ami. Ma guro guro be, ba kpuna ba saaru kua.

6

Yĩrenu

¹ Yera na wa Yāa kinε kpem te, ta yĩrenu nɔɔba yiru yen teeru kusia, ma na nua hunde koni ben turo gbāra nge gura u goo sɔɔwa u nne, a yarima.

² Ye na mɛɛra, yera na dum kaa wa. Wi u ye sɔni u tendu neni, ma ba nùn sina furɔ dokea. U swaa wari nge tabu dio wi u dɔɔ u kpam tabu diima.

³ Yera Yāa kinε kpem te, ta yĩreru yiruse kusia, ma na nua hunde koni ben yiruse u goo sɔɔwa u nne, a yarima.

⁴ Duma gaa kpam yara ya sāa dum swāa. Wi u ye sɔni ba nùn dam kā u ka tabu yēbi handunia sɔɔ kpa tambu bu ka goona. Ma ba nùn takobi baka gaa wē.

⁵ Yera Yāa kinε kpem te, ta yĩreru itase kusia, ma na nua hunde koni ben itase u goo sɔɔwa u nne, a yarima. Na mɛɛra ma na dum wɔka wa. Wi u ye sɔni u tongoro neni win nɔmaɔ.

⁶ Ma na nɔɔ gagu nua ga sāare ga wee hunde koni nne yen min di ga nne, alikama kilo tian geera sāa sɔɔ teerun sɔmburun gobi. Meya maa ɔɔsu kilo itan geera nε. Adama a ku gum ka tam sanku.

⁷ Yera Yāa kinε kpem te, ta yĩreru nneɛe kusia. Ma na nua hunde koni ben nneɛe u goo sɔɔwa u nne, a yarima.

⁸ Na mɛɛra ma na wa dum berɔ wuruwa. Wi u ye sɔni, win yĩsira Gɔɔ, ma gɔribun wāa yera nùn swīi. Beya ba yiiko wē bu ka handunian bɔnu nneɛe go ka takobi, ka gɔɔru, ka baranu, ka maa gbeeku yee yi yi wāa tem me sɔɔ.

⁹ Yen biru Yāa kinε kpem te, ta yīreru nɔɔbuse kusia. Ma na tɔmbun hundeba wa yāku yerun kəkərɔ be ba go Gusunɔn gari ka seeda ye ba din sɔ.

¹⁰ Tɔmbun hunde beya ba gbāra ba nεε, Yinni dεero, gemgii, sere saa yerà a mara a ka handunian tɔmbu siri kpa a bu sεεyasia yèn sɔ ba sun go.

¹¹ Ba ben baawure yabe kpikiru sebusia, ma ba bu sɔɔwa bu wēro fiiko gina sere ben sɔm kowosibu ka begibun geeru tu ka yibu be n tie bu go, nge mε ba maa be go.

¹² Na kpam mεera sanam mε Yāa kinε kpem te, ta yīreru nɔɔba tiase kusia. Ma tem mu yīira ka dam, ma sɔɔ tīra niki niki nge beku wɔku sinumgiru, ma suru swēra kom kom nge yem.

¹³ Kperi maa wɔrukumɔ temɔ nge mε gandun bii birenu ra dεrure sanam mε woo damguu ga tu siramɔ.

¹⁴ Ma wɔlla kurura nge tireru ma guuru baatere ka tem bureru baatere nu sin yenu kɔsa.

¹⁵ Sanam mεya handunian sinambu ka tem yērobu ka tabu sinambu ka atasiriba ka damgibu, tɔmbu kpuro gesi, yobu ka tii mɔwɔbu, ba tii berua kpee wɔrusɔ ka kpee baaba sɔɔ.

¹⁶ Ba guunu ka kpenu nɔɔgiru mɔ ba mɔ, i sun sēsikio, i bere saa win wuswaan di wi u sɔ sina kitarɔ ka sere Yāa kinε kpem ten mɔrun di.

¹⁷ Domi ben mɔrun tɔɔ bembere te, ta tunuma. Wara u koo kpī u yōra u tu ma.

7

Isirelin tɔmbu 144.000

¹ Yen biruwa na wɔllun gɔradoba nne wa ba yō handunian goonu nne sɔɔ ba handunian wosu nne

nɛni, kpa woo gu ku ka ko tem sɔɔ, ka nimɔ, kpa gu ku dāru garu yīiri.

² Na maa wɔllun gɔrado goo wa u wee saa sɔɔ yari yerun di, u Gusunɔ Yinni wason yīreru nɛni. U gɔradoba nɛɛ ye nɔɔgiru kua be Gusunɔ u dam kã bu ka tem ka nim wɔku kɔsa kua,

³ u nɛɛ, i ku handunia ka nim wɔku ka dānu kɔsa gaa kua sere su ka Gusunɔ besɛn Yinnin sɔm kowobu yīreru kua ben sirinɔ.

⁴ Yera ba man ben geeru sɔɔwa Isirelin bibun bwesenu kpuro sɔɔ bɛn sirinɔ ba Gusunɔn yīreru doke. Ba sãa tɔnu nɔrɔbun suba wunaa weeru ka nɛɛ (144.000).

⁵ Yudan bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiruwɔ (12.000) ba yīreru kua. Mɛya maa Rubɛnin bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru. Gadɪn bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru.

⁶ Asɛɛn bweseru sɔɔ, tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru. Nɛfitalin bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru. Manasen bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru.

⁷ Simɛɔn bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru. Lefin bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru. Isakarɪn bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru.

⁸ Sabulonin bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru. Yosɛfun bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru. Bɛnyamɛɛn bweseru sɔɔ tɔnu nɔrɔbun suba wɔkura yiru.

Tɔn wɔru guna

⁹ Yen biru na kpam mɛɛra ma na tɔn dabi dabinu wa be goo kun kpɛ u gari. Ba yara saa tem baamere ka bweseru baatere ka tɔmbu kpuro ka barum

baameren min di. Be kpuro ba yōra sina kitaru ka Yāa kinε kpendun wuswaaɔ, ba yabe kpikinu sebua, ma ba bāa kakosu neni nomaɔ.

¹⁰ Ba nɔɔgiru kua ba nεε, besen faaba ya weewa Gusunɔ besen Yinnin min di wi u sɔ sina kitarɔ, ka maa Yāa kinε kpem ten min di.

¹¹ Ma wəllun gɔradoba kpuro ba yōra ba sina kita te ka guro guro be ka hunde koni nne ye sikerene. Yera ba kpuna sina kita ten wuswaaɔ ba Gusunɔ sāmɔ

¹² ba nεε, ami. Gusunɔ besen Yinniwa u siarabu ka girima ka yēru ka takaru ka beere, ka dam, ka yiiko mɔ sere ka baadommaɔ. Ami.

¹³ Yera guro guro ben turo man bikia u nεε, berà beni be ba yabe kpikinu sebua. Man diya ba na.

¹⁴ Na wisa na nεε, na ñ yē ni tɔnwero, wuna kaa n yē.

U man sɔɔwa u nεε, tɔn beni ba yarimawa bɔne bakan di. Ba ben yabenu tea ba bururasia ka Yāa kinε kpem ten yem.

¹⁵ Yenin sɔna ba yɔ Gusunɔn sina kitarun wuswaaɔ ba nùn sāmɔ wɔkuru ka sɔɔ sɔɔ win sāa yerɔ. Wi u sɔ sina kitarɔ u koo bu win wāaru wukiri.

¹⁶ Ba ñ maa gɔɔru wasi, ñ kun mε nim nɔru. Sɔɔ kun maa bu soomɔ, meya maa yam susura kun bu wahala mɔ.

¹⁷ Domi Yāa kinε kpem te ta wāa sina kitarun suunu sɔɔ, tera ta koo bu kpara, tu ka da wāarun bwiaɔ. Gusunɔ u koo maa bu ben nani yīresu kpuro woka.

8

Yīreru nɔɔba yiruse

1 Sanam me Yāa kinε kpem te, ta yīreru nɔɔba yiruse kusia, ma yam mari Gusunɔ wɔllɔ nge nɔni kpakinu tenan saka.

2 Yen biru na wɔllun gɔradoba nɔɔba yiru wa be ba ran yɔ Gusunɔn wuswaaɔ. Ba bu kɔbi nɔɔba yiru wɛ.

3 Yen biru wɔllun gɔrado goo na u yɔra yāku yerun bɔkuɔ u wuran bweebu neni ge ga turare mɔ. Ba nɔn turare wɛ ya kpā u ka ye naanε dokeobun kananu menna yāku yee wuragirun wɔllɔ te ta wāa Gusunɔn sina kitarun wuswaaɔ.

4 Turare yen wiisu seewa wɔllɔ Gusunɔn wuswaaɔ ka naanε dokeobun kananu sannu saa gɔrado win nɔman di.

5 Yera gɔrado wi, u turaren bweebu ge sua u gu dɔɔ yibia saa yāku yeru min di, ma u gu kɔɔma temɔ. Sanam me sɔɔra guru gbāsukunu na ka wurenu ka guru maakinu ka maa tem yīribu.

Kɔbi

6 Yen biru wɔllun gɔradoba nɔɔba yiru be ba kɔbi nɔɔba yiru ye neni, ba sɔɔru kua bu ka yi so.

7 Gɔrado gbiikoo u win kɔba so. Yera guru kpenu ka dɔɔ ka yem sannu n burina, ma ya neera ka dam saa wɔllun di. Ma tem bɔnu itase ya dɔɔ mwaara ka dāan bɔnu itase ka maa yaka bekusu kpuro.

8 Ma gɔrado yiruse u win kɔba so. Ma gāa ni nu sāare nge guu bakaruru te ta dɔɔ mwaamɔ, ba nu kasa kua nim wɔku sɔɔ. Nim wɔkun bɔnu itase ya gɔsira yem,

9 ma hunde koniba kpuro be ba wāa nim wɔku sɔɔn bɔnu itase ba gu, goo nimkusu kpuron bɔnu itase ya maa kam kua.

10 Yen biru, gɔrado itase u win kɔba so. Yera kperi baka gaa ye ya dɔɔ yabure nge wii bɔndu, ya wɔruma wɔllun di daru kokin bɔnu itase sɔɔ ka maa bwii sɔɔ.

11 Wee, kpera yen yĩsira sosubu. Ma nim mɛn bɔnu itase sosia ma tɔn dabira gu ye ba nim mɛ nɔra yɛn sɔ mu sosia.

12 Yen biru gɔrado nnɛse u win kɔba so. Yera sɔɔn bɔnu itase ka surun bɔnu itase ka kperin bɔnu itase tĩra, ma sɔɔ sɔɔn bɔnu itasen yam bururam kun maa wãa, mɛya maa wɔkurun bɔnu itasen yam bururam.

13 Na kpam mɛɛra ma na gunɔ bakerun swĩ nua ta yɔɔwa sere sere Gusunɔ wɔllɔ ta gbãramɔ too too ta mɔ, waiyo, waiyo, amɔna handuniagibun nɔni swãara koo nɛra sanam mɛ gɔradoba ita be ba tie ba koo ben kɔbi so.

9

1 Yen biru gɔrado nɔɔbuse u win kɔba so. Ma na kpera wa ye ya raa wɔruma temɔ saa wɔllun di, ba ye wɔru bɔkɔ nɔru sariruguun kɔkɔrɔ wɛ.

2 Kpera ye, ya wɔru ge wukia ma wiisu yara nge dɔɔ bokon wiisu, ma sɔɔ ka wom tĩra wɔru gen wii sin saabu.

3 Ma twee yi yarima wii sin min di yi tɛria temɔ, ma ba yi dam kã nge nian bwãaru.

4 Ba yi wooda wɛ yi ku yakasu sanku, ñ kun mɛ gãa bekunu, ñ kun mɛ dãru garu ma n kun mɔ tɔn be ba kun Gusunɔn yĩreru mɔ ben sirinɔ.

5 Twee yi, yi ñ wooda wa yi ka tɔmbu go ma n kun mɔ yi bu nɔni sɔ sere suru nɔɔbu. Nɔni swãa ten wuriribu sãawa nge nia yà n tɔnu toban wuriribu.

⁶ Suru nɔɔbu ye sɔɔ, tɔmba koo gɔɔ kasu adama ba ñ wasi. Ba koo gɔɔ kīa adama u koo bu duka suuri.

⁷ Twee yi, yi sãawa nge dumi yi ba sɔɔru kua tabun sɔ̄. Yin winɔ̄ gāanu wāa nge furɔ̄ wuragisu, ma yin wuswɛɛ sãa nge tɔmbugii.

⁸ Yin serum sãa nge tɔn kurɔ̄bun seri, ma yin donnu sãa nge gbee sunɔ̄ginu.

⁹ Yin toronu maa sãawa nge tarakpe sisuginu, ma yin kasan wurenu sãa nge keke sisugii yi dum dabinu gawe tabu sɔɔ.

¹⁰ Yi sinu mɔ̄ ka sɔ̄sɔ̄nu nge nia, sii ni sɔ̄ra dam wāa yi ka tɔmbu nɔ̄ni sɔ̄ suru nɔɔbu.

¹¹ Yi sunɔ̄ mɔ̄ yin suunu sɔɔ wi u sãa wɔ̄ru bɔ̄kɔ̄ nɔ̄ru sariruguu gen gɔ̄rado wirugii. Win yīsira ka Heberum Abadoni. Ka Gɛɛkim maa wiya ba mɔ̄, Apolioni.

¹² Tɛ̄, ye gbee swāa gbiikira doona n tie gbee swāanu yiru ni nu sisi.

¹³ Yera gɔ̄rado nɔɔba tiase u win kɔ̄ba so. Ma na nɔɔ gagu nua saa yāku yee wuragirun kaanu nɛn di te ta wāa Gusunɔ̄n wuswaaɔ.

¹⁴ Nɔɔ ge, ga gɔ̄rado nɔɔba tiase wi u kɔ̄ba nɛni sɔ̄ɔwa ga nɛɛ, a gɔ̄radoba nɛɛ ye yāsuɔ̄ be ba bɔ̄kua daa baka ten mi te ba mɔ̄ Efarati.

¹⁵ Yera ba gɔ̄radoba nɛɛ ye yāsu be ba sɔ̄ru sãa wɔ̄ɔ gen suru win tɔ̄ɔ ten kɔ̄ba yen sɔ̄ ye Gusunɔ̄ u yii bu ka handunian bɔ̄nu itasen tɔmbu go.

¹⁶ Ba man tabu kowo be ba dumi sɔ̄nin geeru sɔ̄ɔwa. Ba nɛɛ, ba sãawa yako goobu (200.000.000).

¹⁷ Mɛ̄ na dumi ka yin maasɔ̄bu waasina nɛn kāsiru sɔɔ wee. Ba tarakpenu doke ni nu sɔ̄ri nge dɔ̄ɔ, ma nu boogu sãa nge bura, ma nu maa sãa nge

sōo bisu. Dumi yin winu s̄aa nge gbee sun̄an wiru, ma yin n̄aon di d̄ōo ka wiisu ka s̄ōo bisu yarim̄o.

¹⁸ Handunian b̄onu itasen t̄ombu ba gu ḡaa s̄ēsoginu ita yen saabu, d̄ōo, ka wiisu, ka s̄ōo bisu, ye ya yarim̄o dumi yin n̄asun di.

¹⁹ Domi dumi yin dam w̄āawa yin n̄as̄o ka maa yin sin̄o. Yin sinu s̄āawa nge w̄εε, nu winu m̄o. Niya yi ra ka t̄ombu n̄oni s̄ō.

²⁰ Handunian t̄ombu be ba tie, be ba kun gu ka ḡaa s̄ēsogii ni, ba ñ ḡōru ḡosie, bu ye ba ka n̄oma kuan s̄āaru deri, ka Setam bw̄āabu ka b̄ūu ni ba kua ka wura ka sii geesu ka sii gandu ka kpenu ka d̄āa, ni nu kun kp̄ē nu gari n̄o, nu ñ maa kp̄ē nu yam wa, nu sere s̄ī.

²¹ M̄εya maa t̄on be, ba ñ ben t̄on goberu deri ka ben dobo, ka ben k̄ōo m̄ennabu tantanaru s̄ōo, ka ben gb̄ena.

10

W̄allun ḡarado

ka tire kure piibu

¹ Na maa kpam w̄allun ḡarado damgii goo wa u saram wee w̄allun di. Guru wira n̄un wukiri, guru waa win wiru t̄ēke, win wuswaa ballim̄o nge s̄ōo, ma win naasu s̄āare d̄ōo yari.

² U tire kure piibu gagu n̄eni ga wukiare win n̄amūo. U win n̄am geun n̄ōo s̄andi nim w̄ōkun w̄oll̄o, ma u maa n̄am d̄waruguu s̄andi tem̄o,

³ ma u kukura nge gbee sun̄an sw̄īi. Ye u kukura u kpa, yera guru kukiribu n̄ōba yiru ya n̄ōra.

⁴ Ye guru kukiri bi, bu n̄ōra bu kpa, mii mii na s̄ōoru kpa n̄ ka gari yi yore. Adama na n̄ōo gagu nua

saa wəllun di ga nɛɛ, ye guru kukiribu nɔɔba yiru ye, ya gerua a ku ye yore. A gari yi nenuɔ asiri sɔɔ.

⁵ Yera gɔrado wi na raa wa u yɔ tem sɔɔ ka nimɔ, u win nɔm geu yiyi wəllɔ,

⁶ ma u b̄rua ka Gusunɔn yīsiru wi u w̄aa sere ka baadommaɔ, wi u wəllu ka ten ḡānu taka kua, ka tem ka mɛn ḡānu ka maa nim w̄ɔku ka gen ḡānu. Gɔrado wi, u gerua u nɛɛ, saa kun maa dɛnyasiarɔ.

⁷ Adama sanam mɛ gɔrado nɔɔba yiruse u koo win kɔba so, sanam mɛya Gusunɔ u koo win himba ye goo kun yɛ yibia nge mɛ u raa win sɔmɔbu s̄ɔwa.

⁸ Yen biruwa nɔɔ ge na raa nua wəllun di ga ka kɔam man gari kua ga nɛɛ, a doo a tire kure piibu ge ga wukiare mi mwa gɔrado win nɔmun di wi u yɔ tem ka nim wəllɔ.

⁹ Na da gɔrado win mi, na n̄n kana u man tire kure piibu ge wɛ. Ma u man s̄ɔwa u nɛɛ, n gu mɔɔ n tem n mwɛ. Ga koo sosia nɛn nukurɔ, adama nɛn nɔɔwɔ ga koo dorawa nge tim.

¹⁰ Na tire kure piibu ge mwa win nɔmun di, ma na gu tema. Geema, nɛn nɔɔwɔ ga dorawa nge tim, adama ye na gu mwɛ na kpa, ga sosiawa daka daka nɛn nukurɔ.

¹¹ Yera ba man s̄ɔwa ba nɛɛ, kon kɔam Gusunɔn gari gere tɔn dabiru ka tem dabinun s̄ɔ, ka bwese dabiru ka maa sinam dabinun s̄ɔ.

11

Seeda diobu yiru

¹ Yen biru, ba man ȳirutia gaa wɛ, ye ya s̄aa nge dɛka ma ba man s̄ɔwa ba nɛɛ, n seewo n da n Gusunɔn s̄aa yeru ȳire ka ȳaku yeru, kpa n bu gari be ba s̄āru m̄ɔ mi.

² Adama n ku yen tɔɔ yaara yĩire, domi ba ye tɔn tukobu kã be ba koo wuu dɛɛrɔ taaku sere suru weeru ka yiru.

³ U koo de win seeda diobu yiru bu win gari gere ba n saakiba sebua, sere sɔɔ nɔrɔbu ka goobu ka wata (1.260).

⁴ Seeda diobu yiru ye, ba sãa olifin dānu yiru ye, ka dabunu yiru ni nu yɔ Gusunɔ tem kpuron Yinnin wuswaaɔ.

⁵ Goo ù n kī u bu kɔsa kua, dɔɔwa ra yari ben nɔsun di u ben yiberɛba kpeerasia, nge mɛya wi u kasu u bu kɔsa kua, u koo ka gbi.

⁶ Ba dam mɔ bu ka wɔllu kenɛ, gura yu ku ka nɛ saa ye ba Gusunɔn gari gerumɔ. Ba maa dam mɔ nim wɔllɔ bu ka mu gɔsia yem. Ba maa kpam dam mɔ bu ka handunia bara bwese bweseka kpɛɛ nge mɛn nɔɔ ba kī.

⁷ Sanam mɛ ba koo seeda di bu kpe, yera gbeeku yaa ye ya yara wɔru nɔru sariruguu gen min di ya koo ka bu tabu ko, yu bu kamia kpa yu bu go.

⁸ Ben gonu ko n kpī wuu bɔkɔ gen swaa sɔɔ, wuu mi ba ben Yinni dāa bunanaru kpare. Wuu gen yĩsira ba weenasina ka Sodomu, ñ kun mɛ ka Egibiti.

⁹ Tɔn dabinu saa handunian tɔmbu kpuron min di ka bwesenu kpuron di ka barum baamɛren di ka sere tem kpuron di ba koo ben gonu mɛeri sɔɔ ita ka bɔnu, ba ñ koo wura bu bu sike.

¹⁰ Handunian tɔmbun nukura koo dora, ba koo tɔɔ bakararu ko kpa bu kɛnu mɔrisiana yɛn sɔ Gusunɔn sɔmɔbu yiru be ba raa handuniagibu tɔya kua mi, ba gu.

¹¹ Sɔɔ ita ka bɔnu yen biru, Gusunɔ u kpam goo

ni wēsia wāarugiru wesia, ma nu seewa nu yōra.
Berum bakam tən be kpuro mwa be ba nu wa.

¹² Yera Gusunən səməbu yiru ye, ba nəəgiru nua
wəllun di ba nεε, i yəəma gee. Ba yəəwa wəllə guru
wiru səə sanam mε ben yibεεba ba bu mεεra.

¹³ Mii mii ma tem yīira gem gem, ma wuu gen
bənu wəkuruse ya wəruma. Tən be ba gu tem yīiru
bi səə, ben geera sāa tənə nərəbun suba nəəba yiru
(7.000). Tən be ba tie, ma ba nanda gem gem, ma ba
Wərukoo bεεε wē.

¹⁴ Tē, gbee swāa yirusera doona, wee itasera nəə
kəruma.

Kəba nəəba yiruse

¹⁵ Yen biru wəllun gərado nəəba yiruse u win
kəba so. Yera nəə damgisu nəəra Gusunə wəllə
su nεε, handunia yenin banda kua Gusunə bεsən
Yinni ka win Kirisigiru. U ko n bandu dii sere ka
baadommaə.

¹⁶ Sanam mεya guro gurobu yenda nne ye, be
ba sō ben sina kitanu wəllə Gusunən wuswaaə, ba
kpuna ba Gusunə sāamə

¹⁷ ba mə,
Gusunə Yinni dam kpurogii,
wunε wi a wāa tē,
a raa maa wāa,
sa nun siaramə
yən sō a wunen dam bakam denda,
ma a wunen ban dibu torua.

¹⁸ Handuniagibu ba məru bεsira.
Ma wunen məru ya tunuma.
Saa ya tura bu ka gəribu siri.
Saa maa tura bu ka wunen səməbu are wē,
ka be ba nun naanε doke
ka be ba wunen yīsiru nasie, baka ka buu.

Saa maa tura bu ka bu kam koosia
be ba handunia kam m̀.

¹⁹ Yera ba s̄aa yee te ta w̄aa Gusun̄o w̄all̄o ken̄ia ma woodan kpakorora tera win s̄aa yee te s̄o. Ma guru maakinu w̄aa mi, ka wurenu, ka guru gb̄asukunu ka tem ȳirubu, ka maa guru kpee bakanu.

12

Kur̄o goo ka yaa binti bintiru

¹ Yera ȳire bakaru gara s̄ōsira Gusun̄o w̄all̄o. Kur̄o goo w̄aa mi, s̄ōwa s̄aa win yaberu ma u suru ȳrari ma u fur̄o kperi w̄akura yiruguu doke.

² Kur̄o wi, u gura m̄o, marubun wahala ka nuku wuriribu dera u wuri m̀.

³ Yera ȳireru gara kpam s̄ōsira Gusun̄o w̄all̄o. Yaa binti binti sw̄aar̄u garu ta w̄aa mi, ta winu n̄ōba yiru m̄o ka k̄ōba w̄akuru ma ta sina fur̄osu n̄ōba yiru doke.

⁴ Yaa ye, ya ka yen siru w̄allun kperin b̄onu itase w̄aka ya k̄ō tem̄o. Ma ya da ya ȳōra kur̄o win wuswaā wi u k̄i u ma mi, yu ka wa yu win bii tem ù n̄ w̄oruma.

⁵ Yera kur̄o wi, u bii t̄an dur̄o mara wi u koo bwesenu kpuro kp̄ara ka sii bokuru. Adama ba bii wi mwa ba ka n̄un da Gusun̄on mi, mi u s̄o win sina kitar̄o.

⁶ Kur̄o wi, u maa duka doona ḡbaburu gia mi Gusun̄o u n̄un ayeru s̄ōru kua bu ka n̄un n̄ōri s̄o n̄ōbu ka goobu ka wata (1.260).

⁷ Yera tabu seewa w̄allu mi, Miseli Gusun̄on ḡradoban wirugii ka win ḡradoba ba tabu kua ka yaa binti binti te. Yaa ye, ka yen bw̄aa be, ba tabu kua.

8 Adama ba bu tabu di, ba ñ wure yaa ye, ka yen bwãabu ba n wãa wøllu mi.

9 Ba yaa binti binti bembere te kasa kua temo. Yaa ye, ya sãawa gaso gason waa ye ba mò Yibirisi, ñ kun me Setam, ye ya handuniagibu kpuro noni wòkua. Ba ye kasa kua temo ka yen gɔradoba sannu.

10 Yen biru, ma na nɔogiru garu nua wøllø ta nee, tẽ sɔɔra Gusunø besen Yinni u ka faaba na. Win dam ka win banda sɔɔsira, ka win Kirisin yiiko. Domi ba besegibun mem manio kasa kua wøllun di wi u ra n bu mem manimo bururu ka yoka Gusunon wuswaaø.

11 Besegii be, ba nùn tabu di ka Yãa kine kpem ten yem ka ben seedan gari. Ba ñ ben wãaru garisi gãanu, ba tu gao deria.

12 Yen saabu, wøllu ka wɔrukobu i nukuru doro. Adama tem ka nim wòkun gbee swãara ko n kpã! Domi Setam ya bee sarema ka mɔru baka yèn sɔ ya yẽ ma saa fiikowa n ye tie.

13 Ye yaa ye, ya wa ma ba ye kɔwa temo, yera ya kurø wi noni sɔɔbu wari wi u bii tøn durø mara mi.

14 Adama ba kurø wi gunø bake bakarun kasa yiru wẽ u ka yɔ sere win ayerø gbaburø mi n toma waa yen bøkun di, mi ba koo nùn nɔari saa ita ka bɔnu.

15 Yera waa ye, ya yen nɔo wukia ma ya nim sia nge daa bakarun kurø win biruø kpa u ka nim diira.

16 Adama tem mu kurø wi faaba kua, mu men nɔo baaya mu nim me mwe me mu yara yaa yen nɔon di.

17 Sanam meya yaa ye, ya ka kurø wi mɔru bara gem gem, ma ya da yu ka win bwese te ta tie tabu ko, be kpuro be ba Gusunon wooda mem nɔowamme, be ba Yesun seeda dimo.

18 Ma yaa ye, ya da ya yōra yani seeri sōo nim wōkun goorō.

13

Gbeeku yε yiru

1 Yen biruwa na gbeeku yaa gaa wa ya yariō nim wōkun di. Ya kōbi wōkuru mō ka winu nōōba yiru, ma sina furō ga wāa kōbi yin baayeren wōllō, ma yīsi kōsunu yorua yen winō.

2 Gbeeku yaa ye na wa ya sāa nge musuku gbeeku, ma yen naasu sāa nge wōm gbārogisu, yen nōō ga maa sāa nge gbee sunōguu. Yaa binti binti te, ta ten tiin dam gbeeku yaa ye wē ka maa ten sina kitaru ka ten yiiko baka.

3 Gbeeku yaa yen wii teeru ta sāare ta mēera wa goo gookum, adama mēera ye, ya bekura. Handuniagibu kpuro ba ye mēera ka gidi, ma ba ye swīi.

4 Tōmbu kpuro ba yaa binti binti te sāwa yèn sō ta ten yiiko gbeeku yaa ye wē. Ba maa gbeeku yaa ye sāwa ba mō, wara sāa nge gbeeku yaa yeni. Wara koo kpī u ka ye tabu ko.

5 Ba dera gbeeku yaa ye, yu woo kana gari ka gari kam gere, ba maa ye yiiko kā yu ka yegiru ko suru weeru, ka yiru.

6 Yera ya yen nōō wukia ya Gusunō gari kam gerusim wōri ka maa win yīsiru, ka win wāa yeru, ka be ba wāa wōllō.

7 Ba ye swaa kā yu ka naane dokeobu tabu ko kpa yu bu tabu di. Ba maa ye yiiko wē bweseru baateren wōllō, ka tōmbu kpuro ka barum baamere ka tem baamere.

⁸ Bèn yĩsinu ba ñ yorua bu sere handunia tore, wāarun tireru sɔɔ te ta sāa Yāa kinε kpendugiru te ba ka yākuru kua, beya ba koo gbeeku yaa ye sã.

⁹ Ñ n mɛn na, baawure wi u swaa mɔ, u nɔɔwɔ.

¹⁰ Wi ba koo pirisɔm mwa, pirisɔmwa ba koo nùn mwa. Wi ba koo go ka takobi, takobiwa ba koo ka nùn go. Saa ye sɔɔ, n weenε naanε dokeobu ba n tɛmanε ben naanε dokebu sɔɔ.

¹¹ Yen biruwa, na kpam gbeeku yaa gaa wa ya yariɔ tem sɔɔn di. Ya kɔbi yiru mɔ nge yāa kinε kpendun kɔbi, ma ya gari mɔ nge yaa binti bintiru.

¹² Yaa gbiikaa ya dera ya yen yiiko dendimɔ yen nɔni biru. Ya tem ka mɛn tɔmbu tilasi kua bu ka yaa gbiikaa ye sã ye ba raa mɛɛra kua goo gookum, ma ya bekura.

¹³ Yaa yiruse yeni ya maamaaki dabinu kua, sere ya dera dɔɔ u sarama wɔllun di temɔ tɔmbun wuswaaɔ.

¹⁴ Ya handunian tɔmbu nɔni wɔkua ka maamaaki yèn yiiko ba ye wɛ yu ko yaa gbiikaa yen nɔni biru. Ya handuniagibu sɔɔmɔ bu yaa gbiikaa yen weenasia koowo ye ba raa ka takobi mɛɛra kua, ma ya kun gu.

¹⁵ Yaa dāaka ye, ya yiiko wa yu ka yaa gbiikaan weenasia ye wɛsia wāarugiru wɛ yu ka kpĩ yu gari ko nge tɔnu, kpa yu be ba yina bu ye sã kpuro go.

¹⁶ Ma yaa ye, ya tɔmbu kpuro tilasi kua, damgibu ka bwɛɛbwɛɛbu, gobigibu ka sāarobu, yobu ka tii mɔwɔbu bu ka bu yĩreru kua ben nɔm geuɔ ñ kun mɛ ben sirinɔ.

¹⁷ Goo sari wi u koo kpĩ u dwe ñ kun mɛ u dɔra ma n kun mɔ ka gbeeku yaa yen yĩreru te ta sāa yen yĩsiru, ñ kun mɛ yen yĩsirun damba.

¹⁸ Ye ya bwisi bikiamə wee. Baawure wi u bwisi mə u koo kpĩ u gbeeku yaa yen damban tubusianu gia. Domi damba ye, ya sāawa tənu goon damba. Yeya nata ka wata ka nəba tia (666).

14

Be ba yakian womu

¹ Yen biruwa na mɛɛra ma na Yāa kinɛ kpɛm te wa ta yō Siɔnin guuru wəllə. Tənu nərəbun suba wunaa weeru ka nne (144.000) ba ka nùn wāa mi, be ba win yīsiru ka win Baaban yīsiru yorua ben sirinə.

² Ma na nəə gagu nua wəllun di nge surun bakarun wurenu, nge guru gbāra bakabu. Nəə ge na nua ga sāawa nge ni mərəku sowoba soomən swīi.

³ Ba yō sina kitarun wuswaaə, mi hunde koniba nne ye ka guro guro be, ba wāa. Ba womu kpəə mə ge goo kun kpē u gia ma n kun mə tənu nərəbun suba wunaa weeru ka nne be ba yakia handunian di.

⁴ Tən be, ba sāa be ba tii nɛnuə dɛɛraru səə, ba n kurə damaru koore. Ba Yāa kinɛ kpɛm te swīiwa baama kpuro mi ta dəə. Ba bu yakiawa saa təmbun suunu səən di ba n ka sāa nge yāku gbiikii te ba Gusunə ka Yāa kinɛ kpɛm te kua.

⁵ Goo kun weesu nəəre ben nəən di, ba sāawa taarɛ sarirugibu.

Wəllun gəradoba ita

⁶ Yera na kpam wəllun gərado goo wa u yəəwa sere sere Gusunə wəllə, wi u koo Labaari gea ye ya ku ra kpe kpara handuniagibun mi, tem baamere ka bweseru baatere ka barum baamere ka təmbu kpuron mi.

⁷ U nɔɔgiru sua u nɛɛ, i Gusunɔ nasio kpa i nùn bɛɛɛ wɛ, domi saa ya tura u ka tɔmbu kpuro siri. I nùn sãawɔ wi u wɔllu ka tem taka kua ka nim wɔku ka bwii.

⁸ Wɔllun gɔrado yiruse u gbiikoo swĩi u nɛɛ, Babiloni, wuu bɔkɔ ge, ga wɔruma, ga wɔruma, ge, ge ga tɔmbu kpuro tilasi kua ba ka gen daa bereteke bakan tam nɔra.

⁹ Gɔrado itase u gbiikobu yiru ye swĩi, ma u nɔɔgiru sua u nɛɛ, baawure wi u gbeku yaa ye sãamɔ ka yen weenasia, ma u yen yĩsiru mɔ win sirirɔ ñ kun mɛ win nɔmuɔ,

¹⁰ wiya u koo maa Gusunɔn mɔrun tam nɔ mɛ u koo wisi ka men dam win mɔrun nɔra sɔɔ. Baawure wi u mɔ nge mɛ, u koo tɔya wa dɔɔ ka sɔɔ bisu sɔɔ, gɔrado dɛrobu ka Yãa kine kpem ten wuswaaɔ.

¹¹ Dɔɔ wi u nùn tɔya mɔ win wiisu su ko su n seemɔwa wɔllɔ ka baadommaɔ. Ba ñ ko ba n maa wɛrabu mɔ bururu ka yoka, be ba gbeku yaa ye sãwa ka yen weenasia, ka be ba yen yĩsirun yĩreru mɔ.

¹² Gari yi sɔɔ, n weenɛ naanɛ dokeobu bu temana, be ba Gusunɔn wooda mem nɔwa ma ba Yesu naanɛ kua.

¹³ Yen biru na kparam nɔɔ gagu nua wɔllun di ga nɛɛ, n yeni yoruo, doo nɔrugiba be ba gbimɔ saa tɛn di Yinnin naanɛ dokebu sɔɔ. Gusunɔn Hunde gerumɔ u mɔ, mɛya ni, ba koo wɛra, domi ben sɔm geerun are koo bu swĩi.

Handunian gɛɛbu

¹⁴ Yen biru na mɛɛra ma na guru wii kpikiru wa, goo sɔ mi nge tɔnun bii. Yɛro sina furɔ wuraguu doke win wirɔ, ma u kɔmbɔ neni ge ga nɔɔ do.

15 Wəllun ɣərado goo u yara s̄aa yerun di, ma u wi u s̄o guru wiru wəllə n̄əɣiru sua u n̄eɛ, a wun̄en k̄əmbə suo a ɣ̄ɛ, domi ɣ̄ɛɛbun sanam mu tura, handunia ya ye bu ka ɣ̄ɛ.

16 Yera wi u s̄o guru wiru wəllə u win k̄əmbə doke handunia s̄əɔ, ma u ye ɣ̄ɛ.

17 ɔrado goo kpam yara s̄aa yerun di te ta w̄aa wəllə, win tii maa k̄əmbə n̄eni ge ga n̄əɔ do.

18 ɔrado goo maa yarima saa ȳaku yerun di, wi u dam m̄ə d̄əɔn wəllə. U ɣ̄b̄ara t̄aa t̄aa u wi u k̄əmbə n̄əɔ duror̄ə n̄eni s̄əɔwa u n̄eɛ, a wun̄en k̄əmbə dokeo kpa a handunian d̄aa bii ni ba m̄ə res̄em s̄əri, domi nu ye.

19 ɔrado wi, u win k̄əmbə doke ma u d̄aa binu s̄əra. Ma u nu wisi Gusun̄ən m̄əru bakan d̄aa bii gama yer̄ə.

20 Ba res̄em d̄aa bii ni gama nin gama yer̄ə wuun birūə. Ma d̄aa bii gama yee ten min di yem mu koka mu t̄eria sere kilo gooba wun̄əbu (300), ma m̄en dukum maa tura sere dumin toro ɣ̄end̄əɔ.

15

Wəllun ɣəradoɓa

ka ɣbee sw̄aa d̄aakinu

1 Yen biru, na kpam ȳireru garu wa Gusun̄ə wəllə, ta kp̄a ma ta b̄erum m̄ə. Ye na wa wee. Wəllun ɣəradoɓa n̄əɓa yiru ba ɣbee sw̄aanu n̄əɓa yiru n̄eni. Niya nu s̄aa ɣbee sw̄aa d̄aakinu, domi ni s̄əra Gusun̄ən m̄əru ya koo ka kpe.

2 Yera na ɣ̄aanu wa ni nu s̄aare yeru dikiguu ge ga burin̄e ka d̄əɔ. Na maa t̄ən be wa be ba ɣbeeku yaa ye ka yen weenasia, ka yen ȳisirun damba tabu di.

Tɔn be, ba yɔ yɛru gen wɔllɔ ba mɔrɔkunu nɛni ni Gusunɔ u bu wɛ.

³ Ba Mɔwisi Gusunɔn sɔm kowon womu mɔ ka maa Yɔa kinɛ kpɛnduguu ba mɔ,

“Yinni Gusunɔ dam kpurogii,

wunɛn sɔma kpɔ, ya maa sɔa maamaaki.

Wuna a tem kpuron sina boko.

Wunɛn swɛɛ yi sɔa gem, yi dɛnde.

⁴Yinni, wara kun wunɛn bɛrum mɔ.

Wara koo yina u wunɛn yĩsiru bɛɛɛɛ wɛ.

Domi wunɛ turowa a sɔa dɛɛro.

Tem baamɛren tɔmba koo na wunɛn mi, bu nun sɔ.

Domi baawure u wunɛn sɔm geenu wa.”

⁵Yen biru na mɛɛra na wa ba sɔa yɛru kenia Gusunɔ wɔllɔ mi win kuu bekurugira wɔa.

⁶Wɔllun gɔradoba nɔɔba yiru be ba gbee swɔanu nɔɔba yiru nɛni mi, ba yara sɔa yee ten min di. Ba yɔa kpikinu sebua ni nu dɛɛre wasa wasa ma ba kpaki wuragii sɛke ben gɔasɔ.

⁷Yera hunde koniba nɛnɛ ben turo u gɔrado nɔɔba yiru ye yoruku wuraguɛnu nɔɔba yiru wɛ ni nu Gusunɔn mɔru yiba. Gusunɔ u sɔawa Yinni wi u wɔa sere ka baadommaɔ.

⁸Ma sɔa yee te, ta wiisu yiba Gusunɔn yiiko ka win dam sɔ. Goo kun maa kpɛ u du mi sere wɔllun gɔradoba nɔɔba yirun gbee swɔanu nɔɔba yiru ye, yu ka wiru goora.

16

Gusunɔn mɔrun yorukunu

¹Yera na nɔɔguru garu nua saa sɔa yee ten min di ta wɔllun gɔrado be sɔɔwa ta nɛɛ, bu doo

bu Gusunən mərən yorukunu nəəba yiru wisi handunia səə.

² Gərado gbiikoo u da ma u win yoruku wisi temə. Yera bwisi tobi bu wisi nge fərənə be ba gbeeku yaa yen yīreru mə ba yen weenasia sāmə.

³ Sanam meya gərado yiruse u win yoruku wisi nim wōku səə. Nim mε, mu gəsia nge tən gorun yem, ma hunde koni baayere ya gu nim mε səə.

⁴ Yera gərado itase u win yoruku wisi daa bakanu ka bwii səə, ma nim mu gəsia yem.

⁵ Ma na gərado winin nəə nua wi u dam mə nim wəllə, u nεε, Dεero, wunε wi a wāa, a raa maa wāa, wuna a sāa gemgii a ka siri mεsum.

⁶ Domi ba naanε dokeobu ka Gusunən səməbun yem yari, ma a bu yem wē bu nə. Meya ba ka weenε.

⁷ Yen biru na nəə gagu nua saa yāku yeru min di ga nεε, geema Gusunə Yinni dam kpurogii, wunen siribu sāa gem bu maa dende.

⁸ Yera gərado nnεse u win yoruku wisi sōə wəllə, ma sōə u dam wa u ka təmbu dōə kpakiri.

⁹ Ma təmba dōə kpakirira yam susu bakarun sə. Ma ba Gusunən yīsiru gari kam gerusi wi u yiiko mə gbee swāa nin wəllə. Adama ba yina bu gōru gəsia bu nūn bεεε wē.

¹⁰ Yera gərado nəəbuse u win yoruku wisi gbeeku yaa yen sina kitaru wəllə. Ma n kua yam wōkuru ketem yen bandun tem səə. Ma təmbu ba ben yari temmə wuriribun sə.

¹¹ Ma ba Wərūkoo gari kam gerusi ben wuriribu ka bwisinun sə. Adama ba yina bu ben kom kəsum deri.

12 Yera gərado nɔɔba tiase u win yoruku wisi daa bakaru sɔɔ te ba mɔ̀ Efarati, ma ta gbera mam mam tu ka sɔɔ yari yerun sinambu swaa kɛ bu tɔɔbura.

13 Ma na wɛrɛkunu ita wa ni nu tii gɔsia nge surenu, nu yarimɔ yaa binti binti ten nɔɔn di ka gbeeku yaa yen nɔɔn di ka maa sɔmɔ weesugiin nɔɔn di.

14 Wɛrɛku ni, nu sãawa Setam bwãabu, be ba maamaaki mɔ̀, ma ba dɔɔ handunia kpuron sinambun mi bu ka bu mɛnna bu tabu ko Gusunɔ Yinni dam kpurogiin siribun tɔru sɔɔ.

15 Ma Yesun nɔɔ ga nɔɔra u nɛɛ, wee, na sisi nge gbɛnɔ. Doo nɔɔrugiiwa wi u swaa mɛɛra ma u win yãnu kpɛrenu sãa u ku ka swaa wɔri tereru kpa u sekuru wa batuma sɔɔ.

16 Yera wɛrɛku ni, nu sinambu kpuro mɛnna gam gum mi ba ra soku ka Heberum Aamagedom.

17 Yen biru, gərado nɔɔba yiruse u win yoruku wisi wom dirum sɔɔ. Ma nɔɔgiriu gara nɔɔra sina kitarun di sãa yerɔ ta nɛɛ, gari kpa.

18 Yera guru maakinu seewa ka wurenu ka guru gbãasukubu ka tem yĩru bakabu. Tem yĩru bin kpãara banda. Bin bweseru ta ñ koore saa mìn di ba tɔnu taka kua.

19 Wuu bɔkɔ ge, ga kurana wasi ita, ma tɔn tukobun wusu su wɔruka. Gusunɔ u Babiloni, wuu bɔkɔ ge yaaya ma u gu win mɔru bakan nɔran tam wɛ gũ nɔ.

20 Tem burenu kpuro nu doona, guunu kun maa waaɔɔ.

21 Yera guru kpee bakanu, nìn teera kilo weeru tura, nu tɔmbu wɔriki wɔllun di. Ma ba Gusunɔ gari kam gerusi guru kpee nin nɔni swãarun sɔ̀ dɔmi nɔni swãa te, ta banda.

17

Kurə tanə kpoko

¹ Yera gəradoba nəəba yiru be ba yorukunu nəəba yiru ye neni, ben turo u na u man sōwa u nεε, n na u koo man sōsi nge mε ba koo ka kurə tanə kpoko wi siri bu sεyasia wi u sō nim bakam wəllə.

² Handunian sinamba ka kurə tanə kpoko wi daa bεrεtεkε kua, ma kurə tanə win daa bεrεtεkεn tam mu handunian təmbu laakari bira.

³ Sanam mεya gərado wi, u nen bwēra sua kāsī kāsikum u ka da gbaburə. Miya na kurə goo wa u sō gbeeku yaa swāa gaan wəllə. Yen baama ba yīsi kōsunu yorua ma ya winu nəəba yiru mə ka kəbi wəkuru.

⁴ Kurə wi, u yānu sebua ni nu kərənnə ka swāa tobe sāa, ma u buraru kua ka wura ka goo kpee gobi bεkεginu ka goo kpikinu. U wuran nərə neni win nəmaə yē sōə gāa kōsunu ka win kurə tanə disi yiba.

⁵ Win sirirə yīsiru gara yorua tən tubusianu sāa asiri. Yīsi te wee, Babiloni baka, handunian kurə tanəbu ka daa bεrεtεkε kpuron mero.

⁶ Ma na wa tən be ba Yesu naane doken yem ka maa be ba win seeda din yem mu kurə wi bāarumə.

Ye na nūn wa, na biti soora gem gem.

⁷ Yera gərado wi, u man sōwa u nεε, mban sōna na biti soore. U koo man kurə win asiri tubusia ka maa gbeeku yaa ye u sōni, ye ya winu nəəba yiru ka kəbi wəkuru mə.

⁸ Gbeeku yaa ye na wa mi, ya raa wasi adama ya n̄ maa wāa. N̄ n sosi ya koo yari wəru bəkə nəru sariruguun di yu da kam koo yerə. Handunian təmbu, bèn yīsa kun wāa wāarun tireru sōə bu sere handunia tore, ba koo biti soora bā n̄ gbeeku yaa ye

wa ya kpam kurama. Domi ya raa wasi adama ya ñ maa wāa.

⁹ Ye ya bwisi bikiamō wee. Winu nōba yiru ye, ya sāawa guunu nōba yiru ñin wōllō kurō wi, u sō. Ya maa kpam sāa sinambu nōba yiru.

¹⁰ Be nōbu ba wōruma kō, turo u gina wāa, wi u tie u ñ tunumam kpa. Sanam mε u koo maa na, u ñ koo tε.

¹¹ Ma gbeeku yaa ye ya raa wasi ma ya kun maa wāa, yen tiwa ya sāa sunō nōba itase, u yarawa nōba yiru yen min di ma u dōō kam koo yerō.

¹² Kōbi wōku te na maa wa mi, ta sāawa sinambu wōkuru be ba kun gina bandu dim kpa, adama ba koo yiiko wa bu bandu di kōbi tia ka gbeeku yaa ye sannu.

¹³ Be wōku te kpuro, himba tia ba mō, ba koo ben dam ka ben yiiko gbeeku yaa ye wē.

¹⁴ Ba koo ka Yāa kinε kpendu tabu ko, adama Yāa kinε kpem te, ta koo bu tabu di yēn sō ta sāa yinnibun Yinni ka sina boko. Ma be Gusunō u soka u gōsa, be ba sāa bōrōkiniba, be ka Yāa kinε kpem te sannu ba koo maa sinam be tabu di.

¹⁵ Gōrado wi, u maa man sōōwa u nεε, nim mε na wa mi, mēn wōllō kurō tanō wi, u sō, mu sāawa tōmbu ka tōn wōru guni ka tem dabinun tōmbu ka bwese dabinu.

¹⁶ Kōbi wōku te na maa wa mi ka gbeeku yaa ye, ye kpurowa ya koo kurō tanō wi tusi. Ba koo ye u mō kpuro sua kpa bu ñùn deri tereru. Ba koo win yaa tem kpa bu ye ya tie dōō mēni muku muku.

¹⁷ Domi Gusunō u dera ba win gōru kīru kua. U dera ba nōō tia kua ba ben sinandun yiiko gbeeku yaa ye wē, sere win gari yi ka koorā.

18 Kurɔ wi na wa mi, u maa sãawa wuu bɔkɔ ge ga tem kpuron sinambu taare.

18

Babilonin wɔrumaa

¹ Yenin biru na kpam wɔllun gɔrado goo wa u saram wee wɔllun di. U yiiko baka mɔ, win buram, u ballimɔwa pari pari handunia kpuro sɔɔ.

² U nɔɔgiru sua u nɛɛ, ya wɔruma, Babiloni baka ye, ya wɔruma. Ya tɛ kua Setam bwãabun wãa yeru ka wɛɛku kɔsu baageren kuku yeru ka gunɔ bɔrɔnugisu ka si su gɔbun wãa yeru.

³ Domi tem kpuron tɔmbu ba yen daa bɛɛtɛkɛn tam nɔra. Handunian sinambu ba ka ye kurɔ tanɔ kookoosu kua, ma handunian tenkuba ba kua gobigibu yen daa bɛɛtɛkɛn kpãarun sɔ.

⁴ Yera na kpam nɔɔ gagu nua wɔllun di ga nɛɛ, i yarima nɛn tɔmbu, i yarima yen min di kpa i ku ka ye yen durum bɔnu ko kpa i ku ra tii kpɛɛ yen gbee swãanu sɔɔ.

⁵ Domi yen durum ya wɔllu girari, ma Gusunɔ u yen kom kɔsum yaaya.

⁶ I ye kɔsieyo nge mɛ ya bɛɛ kua. I ye kɔsieyo nge mɛ ya bɛɛ kuan nɔn yiru. I yen nɔra yibio ka tam mɛ mu bɔɔbu nɔn yiru n kere nge mɛ ya bɛɛ sɔka.

⁷ I ye tɔya ka nuku sankiranu kɔsio, nge mɛ ya yen yiiko ka dukian doo nɔuru di. Domi ya yen tii sɔɔwa ya nɛɛ, wee, ya sɔ nge sina boko, ya ñ sãa gɔmini. Mɛya ya ñ maa nuku sankiranu wasi pai.

⁸ Yen sɔ, yen gbee swãara koo ye deema sɔɔ teerun sɔɔ, baranu ka nuku sankiranu ka maa gɔɔru, kpa yu dɔɔ mwaara muku muku. Domi Yinni Gusunɔ wi u ye siri u sãa damgii.

9 Handunian sinambu kpuro be ba ka ye kurə tanəru ka daa beretεke kua ba koo swī, ba koo weeweenu ko yen sō, sanam mε ba yen dōō mwaarabun wiisu mεera.

10 Ba ko ba n yō n desire yèn sō ba yen nōni swāarun berum mō, kpa bu nεε, Babiloni wuu bōkō damguu, a kam kua, a kam kua. Kōbi tia sōra siribu nun di.

11 Handunian tenkuba ba koo ye swīisi ka nuku sankiranu yèn sō goo kun maa ben kianu dwemō

12 ni nu sāa wura ka sii geesu ka kpee gobi bekeginu ka goo kpikinu ka beka ye ba kua ka wēε damgii, ka ni ba kua ka kərənnō ka beku mari marinu ka maa beku wunəmginu. Goo kun maa dāa gobigia dwemō ka yabu bwese bweseka ye ba kua ka suunu donnu ka dāa yīsinuginu ka sii gandu ka sisu ka kpee kpikinu,

13 ka maa dārūn kokosun buuru te ba mō kanēli, ka kpee yānu ka turare ka gum mε ba mō miru, ka gum swām ka tam ka gum ka som ka alikama ka nεε ka yāanu ka dumi ka yin kekeba ka maa tōmbun tii.

14 Ma tenku be, ba ye sōwa ba nεε, gāa geenu kpuro ni a ra raa kā nu n sāa wunəginu nu nun doonari, wunən dukia ka gāa buranu kpuro nu nun nōma yande, tōnu kun maa ni wasi pai.

15 Gāanu kpuron tenkuba be ba yen sō kua dukiagibu, ba koo yōra n tonde, ba n sumō ba n weeweenu mō yen nōni swāarun berum sō

16 ba n mō, wee, wuu bōkō ge, ga kam kua ge ga raa tii buraru bera ka yāa ni ba kua ka wēε damgii ka ni ba kua ka kərənnō ka beku wunəmginu ka sere maa wuraba ka kpee gobi bekeginu ka goo kpikinu.

17 Ma kōbi tia sō gen dukia kpuro ya kam kua.

Goo nimkusu kpuron wirugibu ka be ba dua sɔɔ ka goo nimkusun sɔm kowobu ka be kpuro gesi be ba dim waamɔ nim wɔku sɔɔ, ba yɔra ba desire

¹⁸ Ba nɔɔgiru sua ye ba wuu gen dɔɔ mwaarabun wiisu wa ba nɛɛ, wuu gagu maa sari nge wuu bɔkɔ geni.

¹⁹ Ba tii yanim wisimɔ winɔ ba sumɔ ka nuku sankiranu ba nɔɔgiru mɔ ba mɔ, wuu bɔkɔ ge, ga kam kuawa. Gen dukiawa be ba goo nimkusu mɔ ba ka kua gobigibu. Ma kɔbi tia sɔɔ ye kpuro ya kua bansu.

²⁰ Wɔllu, a gɔru doru wuu gen sɔ. Bɛɛ maa naanɛ dokeobu ka gɔrobu ka Gusunɔn sɔmɔbu, i gɔru doru yɛn sɔ Gusunɔ u gu siri ye ga bɛɛ kuan sɔ.

²¹ Yera wɔllun gɔrado damgii goo kperu sua ta ka nɛɛ bakaru nɛ ma u tu sure nim wɔku sɔɔ u nɛɛ, nge mɛya ba Babiloni wuu bɔkɔ ge sura temɔ ka dam, ga n̄ maa waarɔ pai.

²² Ba n̄ koo maa mɔrɔkunun sw̄i nɔ wunɛn mi ka wom kowobu ka gaasiranu ka kɔbi. Ba n̄ koo maa sɔm bwese bwesekan kowobu wa, ba n̄ koo maa nɛɛ te ba nammɔn damu nɔ.

²³ Ba n̄ maa fitilan yam bururam wasi mi, ba n̄ maa kurɔ kpaa durɔbu ka kurɔ kpaobun nɔɔ nɔɔmɔ. Wunɛn tenkubara ba raa dam bo handunia gira sɔɔ, ma a ka wunɛn dobo dobo tem kpurogibu nɔni wɔkua.

²⁴ Ba maa Gusunɔn sɔmɔbun yem ka naanɛ dokeobugum wa wunɛ sɔɔ ka be kpuron yem gesi be ba go handunia kpuro sɔɔ.

19

¹ Yen biru na nɔɔ nua nge tɔn wɔrun wurenu wɔllɔ ga nɛɛ, su Gusunɔ besɛn Yinni siara. U sɔawa

faaba kowo, u yiiko ka dam mō.

² Win siribu sãa gem bu maa dende. Domi u kurō tanō kpoko wi siri wi u handunia kpuro sankā ka win daa bereteke ma u nūn seeyasia yēn sō u win sōm kowobu go.

³ Ma ba kpam nōogiru sua ba nēē, su Gusunō siara, wuu bōkō gen dōō wiisu ko n yōōmōwa sere ka baadommaō.

⁴ Yera guro gurobu yenda nne ye ka hunde koni nne ye, ba kpuna Gusunōn wuswaaō mi u sō win sina kitarō, ba nūn sãwa ba nēē, ami, su Gusunō siara.

Yãa kinē kpendun

kurō kpaā tōō bakaru

⁵ Sanam mēya nōō gaga maa nōōra saa sina kitaru gian di ga nēē, i Gusunō besen Yinni siaro bēē win sōm kowobu kpuro, bēē be i nūn nasie, baka ka buu.

⁶ Yera na nōō nua nge tōn wōrun wurenu, ga sãa nge surun bakaru ñ kun mē guru gbāsuku bakanu, ga nēē, su Gusunō besen Yinni dam kpurogii siara domi u bandu di.

⁷ I de su yēeri kpa besen nuki yi dora. I de su nūn bēere wē domi Yãa kinē kpendun kurō kpaara tunuma, kurōn tii maa sōōru kpa.

⁸ Ba dera u yãa kpiki bēereginu sebua ni nu dēere wasa wasa. Yãa bēeregii ni, nu sãawa naane dokeobun kookoo geesu.

⁹ Yera gōrado wi, u man sōōwa u nēē, a yeni yoruo, doo nōōrugiba be ba dim soka Yãa kinē kpendun kurō kpaā yerō.

U maa man sōōwa u nēē, gari yi, Gusunōn gari geen tii tiwa.

10 Yera na yiira win naasə n ka nùn sã, adama u nɛɛ, n ku ko mɛ, u sãawa nɛn sɔm kowosi ka maa nɛn berusebu kpurogii be ba Yesun gem seeda di, n Gusunə sãawə.

Domi seeda ye ba Yesu diiya, yeya ya sãa Gusunən sɔmɔbun garin nuuru.

Maasə dum kaagii

11 Na maa wa Gusunə wəlla wukiara ma dum kaa gaa kurama. Wi u ye sɔni win yīsira Gemgii ka Bərəkini. Gem sɔra u ra siri, mɛya u ra maa ka tabu ko.

12 Win nɔni sãawa nge dɔɔ yara, ma u sina furə dabinu doke win wirə. Ba yīsiru garu yorua win sirirə te goo kun yɛ ma n kun mɔ wi turo.

13 U yaberu sebua te ba wasa yem sɔɔ. Win yīsira Gusunən gari.

14 Wəllun tabu kowobu ba nùn swīi ba dum kaaba sɔni, ma ba yabe kpiki bɛɛɛginu sebua ni nu dɛɛre wasa wasa.

15 Win nɔn di takobi nɔɔ doragia yara ye u koo ka tem dabinun tɔmbu tabu di. U koo bu kpara ka sii bokuru kpa u dāa binun nim gama mɛ mu sãa Gusunə Yinni dam kpurogiin mɔru baka.

16 Win yaberə ka win taarə yīsi teniwa ta yorua, sina boko ka yinnibun Yinni.

17 Na maa wəllun gɔrado goo wa u yɔ sɔɔ sɔɔ. Ma u gunəsɔ kpuro nɔɔguru sue si su yɔɔwa sere sere wəllə u nɛɛ, i mɛnnama Gusunən dim soku yerə.

18 I na kpa i sinambu ka tabu sinambun yaa di ka tabu kowə damgibugia, ka dumi ka yin maasəbugia ka sere tɔmbu kpuron yaa, yobu ka tii mɔwəbu, baka ka buu.

19 Yera na gbeeku yaa ye wa ka handunian sinambu ka ben tabu kowobu. Be kpuro ba menna bu ka wi u duma sɔni mi tabu ko ka win tabu kowobu.

20 Ba gbeeku yaa ye mwa ka sɔmɔ weesugii wi sannu, wi u raa sɔm maamaakiginu kua gbeeku yaa yen nɔni biru. Win sɔm maamaakiginun sɔna u bu nɔni wɔkua be ba raa gbeeku yaa yen yīreru mɔ, ma ba yen weenasia sãwa. Ba gbeeku yaa ye ka sɔmɔ weesugii wi kpɛɛ wasi wasiru dɔɔ bweru sɔɔ, wi u mwaaramɔ ka sɔɔ bisu.

21 Ba ben tabu kowobu go ka takobi ye ya yara saa maasɔ win nɔɔn di. Ma gunɔsu kpuro su ben yaa di su deba.

20

Wɔɔ nɔrɔbu

1 Yen biru na kɔam wɔllun gɔrado goo wa u saram wee wɔllun di, u wɔru bɔkɔ nɔru sariruguu gen kɔkɔrɔ nɛni ka yɔni beke.

2 U yaa binti binti te sɛre ye ya sãa gasɔn waa ye ba mɔ Yibirisi ka Setam, ma u ye bɔkua ka yɔni yi, sere wɔɔ nɔrɔbu (1.000).

3 Ma gɔrado wi, u ye bɔrie wɔru bɔkɔ ge sɔɔ, u bɛrisi ma u yīreru doke kɔa yu ku maa ka bwesenu kpuro nɔni wɔke sere wɔɔ nɔrɔbu yu ka kpe. Yen biruwa ba koo ye kenia bu ye kusia saa fiiko.

4 Na maa sina kitanu wa. Be ba sɔ nin wɔllɔ ba bu yɔllaa kua bu ka siribu ko. Na maa tɔmbun hundeba wa be ba wiru bura Gusunɔn gari ka Yesun seedan sɔ, ka be ba ñ gbeeku yaa ye sãwa ñ kun mɛ yen weenasia, ba ñ maa wure ba n yen yīreru mɔ ben sirinɔ ñ kun mɛ ben nɔmaa. Ba seewa gɔrin di ma ba bandu di ka Kirisi sannu wɔɔ nɔrɔbu.

⁵ Yeniwa ya sãa gərribun see gbiikibu. N deema, gəri be ba tie ba ñ seewe gərin di sere wɔ̃ nərɔbu ye, yu ka yibu.

⁶ Doo nərugiba be ba bɔnu mɔ see gbiikibu sɔɔ. Ba sãa be ba wuna nɛnɛm Gusunɔn sɔ̃. Gɔɔ yiruse kun maa yiiko mɔ be sɔɔ, domi ba ko ba n sãawa Gusunɔ ka Kirisin yãku kowobu, ba ko n ka nùn bandu dii wɔ̃ nərɔbu.

Ba Setam tabu di

⁷ Wɔ̃ nərɔbu yà n yiba ba koo Setam yɔ̃su yen piriɔm di,

⁸ ya koo yari yu da yu handunian bwesenu kpuro nɔni wɔ̃ke ni ba mɔ Magɔgu ka nin wirugii Gɔgu, kpa yu nu mɛnna bu ka tabu ko. Ba koo dabia nge nim wɔ̃kun goorun yani sɛeri.

⁹ Be wee ba wee ba tɛrie, tem kpuro sɔɔ ma ba naanɛ dokeobun sansani sikerena ka wuu ge Gusunɔ u kɪ. Adama u dera dɔ̃ u sarama wəllun di, ma be kpuro ba dɔ̃ mwaara.

¹⁰ Yera ba Setam ye ya raa tɔmbu nɔni wɔ̃kua kpɛɛ dɔ̃ bwerɔ wi u mwaaramɔ ka sɔ̃ bisu, mi sɔɔ ba raa gbeeku yaa ye ka sɔmɔ weesugii wi kpɛɛ. Miya ba koo nɔni swãa bakaru wa wɔ̃kuru ka sɔ̃ sɔ̃ sere ka baadommaɔ.

Siri dɔ̃akibu

¹¹ Yera na maa sina kita kpiki bakaru wa ka wi u sɔ̃ ten wəllɔ. Ma tem ka wəlla duka doona win wuswaan di, yen gaa kun maa waarɔ.

¹² Yen biru na gərribu wa, baka ka buu, ba yɔ̃ sina kita ten wuswaaɔ. Ma ba tirenu wukia ka maa tireru garu te ba mɔ wāarun tireru. Ba gərribu siri nge mɛ ben kookoosu nɛ si ba yorusi tire ni sɔɔ.

13 Sanam meya nim wōku ga ka gen gərību na, ma gəə ka gərībun wāa yera maa ka begibu na be ba raa neni. Ma ba be kpuro siri nge me ben baawuren kookoosu ne.

14 Yera ba gəə ka gərībun wāa yee te sua ba kpɛɛ dɔɔ bwee te sɔɔ. N deema, dɔɔ bwee tera ta sāa gəə yiruse.

15 Baawure win yīsiru ba n yorua wāarun tire te sɔɔ, ba nūn sua ba kpɛɛ dɔɔ bwee te sɔɔ.

21

Wən kpaaru ka tem kpam

1 Yen biruwa na wən kpaaru ka tem kpam wa. Wən gururu ka tem gurun baa doona, nim wōku ga n maa wāa.

2 Ma na wuu dɛɛrɔ wa, ge ga sāa Yerusalemu kpa, ga saram wee Gusunɔ wəllun di, ga sɔɔru sāa nge kurɔ kpao wi u buraru sāa u win durɔ mara.

3 Na maa nɔɔgiri nua sina kitarun di ta nɛɛ, wee tɛ, Gusunɔn wāa yera wāa tɔmbun suunu sɔɔ, u ko n wāa ka be, ba koo maa ko wigibu. Gusunɔn tii u ko n wāa ben suunu sɔɔ.

4 U koo bu ben nɔni yīresu kpuro woka. Gəə kun ko n maa wāa ka win nuku sankiranu ka swīi ka wuriribu domi gasən gāanu nu doona kpuro.

5 Sanam meya wi u sɔ sina kitarɔ u nɛɛ, wee na gāanu kpuro kua kpaanu.

U maa man sɔɔwa u nɛɛ, n yeni yoruo domi win gari, gari geeya, yi maa sāa naanɛgii.

6 Ma u man sɔɔwa u nɛɛ, ye kpuro ya kpa, wiya gāanu kpuron tore ka nin wii gowo wiya maa gbiikoo ka dāako. Baawure wi nim nɔru ga mɔ u

koo nùn nim kē nim wāarugim bwian di n kun ka kōsiaru.

⁷ Baawure wi u tabu di, win tubi wee, u ko n sāa win Yinni kpa wi, u maa ko win bii.

⁸ Adama berurobu ka naanε doke sarirugibu ka kom kōsumgibu ka tən gowobu ka sakara kowobu ka dobo dobogibu ka būu sāabu ka wee kowobu kpuro, ba koo ben bōnu wa dōo bwerō wi u mwaamō ka sōo bisu. Yera ya sāa gōo yiruse.

Yerusalemu kpaa

⁹ Yera gōradoba nōoba yiru be ba raa yorukunu nōoba yiru neni nì sōo gbee swāanu nōoba yiru wāa, ben turo u na u man sōowa u nεε, n na, u koo man kurō kpao sōosi wi u sāa Yāa kinε kpem ten kurō.

¹⁰ Sanam meya gōrado wi, u nen bwēra sua kāsī kāsikum u ka da guu bakaru garun wōllo. U man Yerusalemu wuu dεεrō ge sōosi ga saram wee Gusunō wōllun di,

¹¹ ga ballimō Gusunōn yiikon giriman sō nge kpee sōo tiro gobi bekeguu ge ba mō yasipu, ge ga dεere nge diki kpika.

¹² Ma gbāra bakara gu sikerenε te ta kōnnōsu wākura yiru mō, ma wōllun gōradoba wākura yiru ba kōnnō si kōsu. Kōnnō si sōora Isirelin bibun bwesenu wākura yirun yīsa yorua.

¹³ Gbāra ten goonu nne nne ye, kōnnōsu ita itawa nu mō. Kōnnōsu ita wāa sōo duu yeru gia, ita maa wāa sōo yari yeru gia, ma ita ita wāa yēsa ka yēsa.

¹⁴ Ba wuu gen gbāraru swīiwa kpenu wākura yirun wōllo, nìn wōllo ba Yāa kinε kpendun gōrobu wākura yirun yīsa yorua.

15 Wəllun ɣərado wi u ka man gari kua u yīrutia wuragia nɛni u ka wuu ge yīre ka gen kənnəsɔ ka gen ɣbāraru.

16 Wuu gen goonu kpuro nu nɛwa, gen yasum ka gen dɛɛbu tia. ɔərado wi, u gu yīra ka win yīrutia. Wee, gen dɛɛbu kua kilo nərəbun suba yiru ka goobu (2.200). Mɛya maa gen yasum ka gen gurun.

17 ɔərado wi, u maa ɣbāra te yīra ma ta kua ɣəm soonu wunaa weeru ka nne. U yīrumə ka win yīrutia yèn bweseru tamba maa mə.

18 Ba wuu gen ɣbāraru kuawa ka kpee gobiginu ni nu nəni bwese bweseka mə ma ba wuu gen tii kua ka wuran tii tii ye ya dɛere nge diki.

19 Ba wuu gen ɣbāraru kpee kpee ku buraru kua ka kpee gobiginu. Kpee nin ɣbiikira ni nu nəni swāaru mə, nin yiruseru ni nu nəni boogu mə, itaseru ni nu nəni bwese bweseka ɣe mə, nneseru ni nu nəni wuru beku mə.

20 Nəbuseru ni nu nəni berə wuru mə, nəba tiaseru ni nu nəni swāaru mə, nəba yiruseru ni nu nəni wuru beku mə, nəba itaseru ni nu nəni berə wuru mə, nəba nneseru ni nu nəni dəm buuru mə, wəkuruseru ni nu nəni wuru beku ka dəm buuru mə, wəkura tiaseru ni nu nəni dəm buuru ka swāaru mə, wəkura yiruseru ni nu nəni gaadura mə.

21 Ma ba ɣamboba wəkura yiru kua ka kpee kpiki gobi bɛkɛɣinu wəkura yiru. Ba gambo baayere kua ka kpee kpiki nin teeru. Ma ba wuu gen swaa kua ka wuran tii tii ye ya s̄aa nge diki kpika.

22 Na n̄ s̄aa yeru wa wuu ge s̄ə yèn s̄ə Gusunə Yinni dam kpurogiin tii ka maa Yāa kinɛ kpɛm te, ba s̄aa gen s̄aa yeru.

23 Wuu ge, ga ñ maa sɔɔ ñ kun mɛ surun bukata mɔ ga n ka yam dɛɛre, yèn sɔ Gusunɔn yiikon girima ballimɔ ge sɔɔ, ma Yāa kinɛ kpɛm te, ta sāa gen fitila.

24 Tem kpuron tɔmbu ba koo sī gen yam bururam sɔɔ, kpa tem girum sinambu bu ka ben yiiko ye ba raa mɔ na ge sɔɔ.

25 Wuu gen kɔnnɔsu su ko su n keniarewa saa baayere, domi wɔkura kun maa koorɔ mi.

26 Ba koo ka tem kpuron yiiko ka mɛn bɛɛɛ na wuu ge sɔɔ.

27 Adama gāa kɔsunu kun duɔ wuu ge sɔɔ pai, mɛya maa tɔnu wi u kom kɔsum ka weesu mɔ. Be ba koo du mi, beya bèn yīsa ba yorua Yāa kinɛ kpɛm ten tireru sɔɔ te ta sāa wāarun tireru.

22

1 Gɔrado wi, u man nim wāarugim daaru sɔɔsi te ta ballimɔ nge diki kpika, te ta kokumɔ Gusunɔ ka Yāa kinɛ kpɛm ten sina kitarun di.

2 Ma ta kokusimɔ wuu gen swaan suunu sɔɔ. Dāa wāaruginu yɔ daa ten goo gooka ni nu ra ma nɔn wɔkura yiru wɔɔ tia sɔɔ, nɔn teeru suru baawure. Dāa nin wurusa ba ra ka tim ko bu ka tem kpuron tɔmbu bekia.

3 Bāri gɛɛ kun ko n maa wāa wuu ge sɔɔ.

Gusunɔ ka Yāa kinɛ kpɛm ten sina turara ta ko n wāa mi, kpa win sɔm kowobu bu nùn sã.

4 Ba koo win wuswaa wa kpa win yīsiru ta n yorua ben sirinɔ.

5 Wɔkura kun ko n maa wāa mi. Ba ñ ko ba n fitilan yam bururam bukata mɔ ñ kun mɛ sɔɔgim, domi Yinni Gusunɔwa u ko n sāa ben yam bururam. Ba koo maa bandu di sere ka baadommaɔ.

Yesun wuramaru

⁶ Yera gərado wi, u man sɔɔwa u nɛɛ, gari yini gari geen tiiwa, yi maa naanɛ mɔ. Gusunɔ wi u win sɔmɔbu kpare, u win gərado gərɪma win sɔm kowobun mi u ka bu sɔɔsi ye ya koo ko ñ n sosi fiiko.

⁷ Yesu nɛɛ, wee u sisi u ñ tɛɛmɔ. Doo nɔɔrugiiwa wi u tire tenin gari mɛm nɔɔwa.

⁸ Nɛ Yohanu na yabu yeni nua, na maa ye wa. Ye na ye nua na ye wa na kpa, na kpuna wəllun gərado win wuswaaɔ wi u man ye kpuro sɔɔsi, n ka nùn sã.

⁹ Adama u man sɔɔwa u nɛɛ, n ku ko mɛ, u sãawa nɛn sɔm kowosi ka nɛn beruse Gusunɔn sɔmɔbugii, ka sere be kpurogii be ba tire tenin gari mɛm nɔɔwa. N Gusunɔ sãawɔ.

¹⁰ Yera u maa nɛɛ, n ku tire tenin gari bere domi saa ya turuku kua yi ka kooru.

¹¹ Wi u kɔsa mɔ u n win kɔsa mɔ u n bɔ. Wi u daa disinugia mɔ, u n win daa disinugia mɔ u n bɔ. Wi u maa gea mɔ u n win gea mɔ u n bɔ. Wi u maa sãa tɔn dɛɛro u de Gusunɔ u n maa nùn dɛɛrasiamɔ.

¹² Yesu nɛɛ, wee, u sisi u ñ tɛɛmɔ. U koo ka are na u baawure kɔsia nge mɛ win sɔmbura nɛ.

¹³ Wiya u sãa gbiiikoo ka biruko, wiya gãanu kpuron tore ka nin wii gowo.

¹⁴ Doo nɔɔrugiba be ba ben yãnu tea wasa wasa, ba n ka bɔnu mɔ dãa wãarugirun binu sɔɔ kpa bu du wuu ge sɔɔ, saa gen kɔnnɔn di.

¹⁵ Adama kom kɔsum kowoba kun duɔ wuu ge sɔɔ, ka dobo dobo kowobu ka sakara kowobu ka tɔn gowobu ka bũu sãabu ka baawure wi u weesu kĩ u mɔ.

¹⁶ Wi, Yesu u bɛɛ win gərado gərɪa u ka bɛɛ gari yini sɔ win yigbenun sɔ. Wiya Dafidin sikadobu

wi u sãa nge kp̄ii kpaaru win yenuə. U sãawa yam sãrerun kpera ye ya ballimə.

¹⁷ Hunde Dεero ka maa kurə kpao ba gerumə, u na.

Baawure wi u gari yi nəəmə u de u maa nεε, u na.

Wi nim n̄oru ga m̄ə u na. Wi u maa nim w̄aarugim k̄i, u m̄ə n kun ka k̄osiaru.

Garin wii goberu

¹⁸ Nε Yohanu na baawure s̄əmə, wi u tire tenin gari n̄əmə, goo ù n gari gεε sosi yi ba yorua mini s̄ə, Gusunə u koo ȳeron t̄oya sosi ka gbee swãa ni ba yorua tire teni s̄ə.

¹⁹ Meya maa wi u gari gεε kawa tire tenin garin di Gusunə u koo ȳero b̄onu bira d̄aa w̄aarugirun binu s̄ə, ka maa wuu dεerə ge s̄ə, ge ba tubusia tire teni s̄ə.

²⁰ Wi u gari yini kpuro gerua u yi sirewa u nεε, meya, u sisi u ñ tεemə.

Ami, a na Yinni Yesu.

²¹ Yinni Yesun durom mu n ka wigibu kpuro w̄aa. Ami.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8